

ת"פ 44712/12/17 - מדינת ישראל נגד חמזה עווד אללה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 44712-12-17 מדינת ישראל נ' עווד
אללה (אחר/נוסף)

לפני
כבוד השופט מרדכי כדורי, סגן הנשיא
מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז
ירושלים

המאשימה

נגד

חמזה עווד אללה ע"י ב"כ עו"ד איליא
תיאודורי

הנאשם

גזר דין

הרקע:

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו שניתנה שלא במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1) + (2) לחוק העונשין תשל"ז - 1977, התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק הנ"ל, ותקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק האמור.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 15/12/2017, לאחר תפילות יום השישי בהר הבית, החלה תהלוכה של כ-300 מתפללים מהר הבית לכיוון שער שכם. בהגיע התהלוכה לצומת ההוספיס החלה במקום התפרעות שכללה צעקות, דחיפות של שוטרים והנפת דגלי הרשות הפלסטינית.

לאחר ששוטרים פיזרו את ההתפרעות, כאשר נותרו במקום כ-40 - 50 מתקהלים, הרים הנאשם רשת ברזל לכיסוי ביוב וזרק אותה לעבר השוטרים ממרחק של 3 - 6 מטרים. הרשת פגעה בכתפו של אחד השוטרים, וגרמה לו מכה יבשה, אדמומיות ושפשוף.

תמצית טיעוני הצדדים:

2. המאשימה טענה כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם למעשיו של הנאשם עומד על 18 חודשי מאסר, וביקשה להטיל עליו עונש מאסר לתקופה של 20 - 23 חודשים, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לשוטר שנפגע.

לעמדת המאשימה, הנאשם פגע בערכים של שלמות הגוף בכלל וכוחות הביטחון בפרט, בשמירה על שלטון החוק, בסדר הציבורי ובמתן אפשרות למשטרת ישראל לבצע את תפקידה ללא הפרעה.

המאשימה הפנתה לעונש המינימום של 3 חודשים שנקבע בצידה של עבירת תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, וטענה כי מעשה תקיפת השוטר שביצע הנאשם חמור יותר מאשר מעשה של ידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון. לעניין זה ציינה כי הנאשם השליך את רשת הברזל לעבר השוטרים ממרחק קצר, וטענה כי הרשת היתה מסיבית וגדולה, ואליה רותך עיגול מתכת. עוד הדגישה המאשימה כי העבירה בוצעה בסמוך להר הבית.

לזכותו של הנאשם זקפה המאשימה את הודאתו ואת עברו הפלילי הנקי. לחובתו זקפה היא את האמור בתסקיר כי לדבריו הוא חש מותקף וכי הוא מתקשה לבחון את הבעייתיות בהתנהגותו.

3. ההגנה מצדה ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן, ולהימנע מלהטיל על הנאשם עונש מאסר מאחורי סורג וברח.

הסנגור טען כי גרסת המאשימה בנוגע לתיאור הרשת אותה השליך הנאשם אינה עולה מעובדות כתב האישום. עוד ציין כי בכתב האישום לא נטען שהנאשם השתתף בהתפרעות באופן פיזי, צעק, דחף שוטרים או הניף דגלים של הרשות הפלסטינית. לדבריו, הפגיעה בשוטר היתה "מינורית ביותר", כלשונו, והסתכמה בשפשוף בלבד. הסנגור הוסיף וטען כי הנאשם פעל בפתאומיות, ללא תכנון מראש, תחת ההשפעה של האווירה והרגשות שהיו באותו זמן.

הסנגור הדגיש כי הנאשם צעיר ללא עבר פלילי, אשר שהה במעצר ממש למעלה מחודש, במעצר בית מלא כחמישה חודשים, ולאחר מכן במעצר בית לילי. לדבריו, הנאשם לוקח אחריות מלאה על מעשיו. עוד טען הסנגור כי משפחתו של הנאשם נורמטיבית, ובמסגרתה הוא חונך לשמור על החוק.

4. הנאשם בטיעונו הביע צער על מעשיו.

תסקיר שירות המבחן:

5. שירות המבחן פירט בתסקירו את נסיבותיו האישיות, המשפחתיות, החינוכיות והתעסוקתיות של הנאשם.

שירות המבחן ציין כי הנאשם צעיר כבן 21, אשר לאורך השנים תפקד באופן תקין. הוא סיים 12 שנות לימוד, עובד באופן סדיר, קשריו עם בני משפחתו טובים, משפחתו מגנה את הסתבכותו בפלילים והוא מצטער על כך שפגע באמון שנתנו בו. לנאשם אין עבר פלילי, והוא לוקח אחריות על ביצוע העבירה, מבין שפעל בניגוד לחוק ומצר על כך.

יחד עם זאת, הנאשם תיאר לקצינת המבחן כי ביצע את העבירות מתוך תחושות של פחד וחשש, לאחר שחש מותקף ומצוי בסכנה. הוא התקשה לבחון את התנהגותו האלימה, התקשה לשתף בקשיים והתקשה לבחון את השלכות מעשיו ומצבו על עתידו.

שירות המבחן העריך כי חשיפתו של הנאשם לגורמים עברייניים עלולה לגרום לו לאמץ דפוסים עברייניים ולשוב ולבצע עבירות. לכן המליץ להטיל על הנאשם עונש מאסר בדרך של עבודות שירות וענישה מותנית.

דין ומסקנות:

6. א. התפרעות פוגעת בסדר הציבורי ומצרה את רגליו של הציבור מלעשות שימוש בשטח הציבורי בו היא מתרחשת. כאשר ההתפרעות מתרחשת בסמוך להר הבית מועצמת מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים:

"התפרעות בתפילת יום שישי על ידי מוסלמים בהר הבית, אינה רק בגדר התפרעות גרידא, ואינה עבירה שגרתית של ניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות. לאירועים כאלה, ובמיוחד לאור פרסומם בכלי התקשורת, יש השלכות מרחיקות לכת לא רק בעיר ירושלים (ולכן, התואר "מכת עיר" אינו ממצה את מלוא המשמעות), אלא משפיעים הם על רמת הביטחון והסדר הציבורי בארץ כולה, שלא לומר על ההדים שיש לכך במעמדה הבינלאומי של מדינת ישראל."
(עפ"ג (י-ם) 48515-02-14 קאווס נ' מדינת ישראל 22/6/2014)

ההתפרעות בה הנאשם השתתף לא התרחשה אמנם בהר הבית ממש, אלא במרחק מה ממנו. אולם, לא ניתן להתעלם מכך שהיא התרחשה בסמוך להר הבית, במהלכה של תהלוכה שהחלה בהר הבית ולאחר תפילות יום השישי בהר.

בהתפרעות השתתפו מאות מתפרעים. בחלקו האחרון של האירוע, בעת שהנאשם תקף את השוטר, שהו במקום עשרות מתקהלים. מספרם הרב של המשתתפים בהתפרעות מעמיק את מידת הפגיעה בערכים המוגנים. יחד עם זאת, בהתפרעות לא השתתפו רעולי פנים, לא ידו במהלכה אבנים או בקבוקי תבערה והיא לא התקיימה בעיתוי בעל משמעות מיוחדת (ראו עפ"ג (י-ם) 48515-02-14 הנ"ל בפסקאות 61 - 62 לפסק הדין, עפ"ג (י-ם) 3148-02-16 מדינת ישראל נ' רמזי געבה 24/2/2016, ע"פ (י-ם) 46457-01-16 מדינת ישראל נ' אבו חדיר 18/2/2016).

ב. תקיפתו של שוטר הממלא את תפקידו פוגעת לא רק בשלומו, בבריאותו ובזכויותיו של השוטר ככל אדם הזכאי לשמירה על זכויות אלה, אלא פוגעת גם בשלטון החוק וביכולתו של השוטר למלא את תפקידו ולהילחם בפשיעה.

בהתייחס לעבירות דומות נקבע בפסיקה כי:

"העבירה של תקיפת שוטרים והעלבתם הינה עבירה חמורה הפוגעת באושר שלטון החוק. השוטרים עמלים יומם ולילה להבטיח את הסדר הציבורי ואת בטחון הציבור ושלומם. הם חשופים לפגיעה מצד עבריינים והם יותר מכל בעל תפקיד אחר, זקוקים להגנתו של בית המשפט בכך שיכביד את ידו על מי שפוגע בהם ומעליב אותם."

(ע"פ (חי') 15150-11-08 אבו שקארה נ' מדינת ישראל 22/1/2009)

הנאשם השליך לעבר שוטרים רשת ברזל ממרחק קצר, וכתוצאה מכך נחבל אחד השוטרים חבלה של ממש, אך בדרגת חומרה נמוכה באופן יחסי.

בכתב האישום צוין כי הנאשם השליך לעבר השוטרים רשת ברזל המשמשת לכיסוי ביוב. כידוע, הודאה בעובדות כתב האישום פירושה שאלו העובדות המהוות תשתית לגזר הדין שייגזר (השוו: ע"פ 8314/03 **שיהד נ' מדינת ישראל** 7/6/2005). הודאת הנאשם תחומה לעובדות כתב האישום. עובדות נוספות, בין אם מהותיות ובין כאלה הצובעות את הפרשה בצבעים עזים עוד יותר, אינן יכולות להיות חלק מגזר הדין (ע"פ 2885/16 **זיו נ' מדינת ישראל** 3/1/2017). בהתאם, לא ניתן להביא בחשבון גזר הדין את טענת המאשימה כי מדובר ברשת מסיבית וגדולה, אליה רותך עיגול מתכת.

7. עובדות כתב האישום אינן מלמדות כי הנאשם תכנן את מעשיו מראש. כעולה מכתב האישום, הנאשם פעל במהלכה של התפרעות, ולאחר פיזור. עובדות אלה מתיישבות עם עמדת ההגנה לפיה הנאשם פעל באופן ספונטני.

חלקו היחסי של הנאשם בביצוע עבירת ההתפרעות אינו מבוטל. אמנם, לא יוחסו לנאשם מעשים קונקרטיים נוספים, מעבר לעצם השתתפותו בהתפרעות. אולם, השתתפות בהתפרעות במהלכה המתפרעים צועקים, דוחפים שוטרים ומניפים דגלים של הרשות הפלסטינית, כשהיא לעצמה, גורמת לפגיעה בערכים החברתיים המוגנים שנזכרו לעיל.

בכל הנוגע לעבירות תקיפת השוטר וגרם חבלה של ממש, חלקו של הנאשם הינו מלא. הנאשם, ורק הנאשם, הוא שהטיל את רשת הברזל לעבר השוטרים וגרם לפציעתו של אחד מהם.

הנזקים שהיו צפויים להיגרם מביצוע העבירות פורטו לעיל. בפועל התממשו הנזקים הצפויים, גם אם שלא באופן מלא, בהתחשב במידת החומרה הנמוכה יחסית של הפגיעה שנגרמה לשוטר.

הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות לא צוינו מפורשות בכתב האישום. אולם, הנסיבות המפורטות בו, השתתפותו של הנאשם בהתפרעות יחד עם מאות אחרים, במהלכה הונפו דגלי הרשות הפלסטינית ונדחפו שוטרים של משטרת ישראל, מדברות בעד עצמן, ואינן מותירות ספק כי העבירות בוצעו על רקע אידיאולוגי. "האווירה והרגשות" שלטענת ההגנה עמדו ברקע לביצוע העבירות משמשים אפוא שיקולים לחומרה במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם.

8. לאור האמור, ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגה (ראו: רע"פ 1544/16 **זבידאת נ' מדינת ישראל**, 25/2/2016, ת"פ (שלום י-ם) 37159-06-16 **מדינת ישראל נ' בשיטי** 30/10/2017 (להלן: "**עניין בשיטי**"), ת"פ (רמ') 20422-10-15 **פרקליטות מחוז מרכז נ' גורמס** 3/11/2016 והפסיקה הנזכרת בו) אני סבור כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל ממש לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

אעיר כי בעניין בשיטי, אליו הפנה הסנגור בטיעוניו, נקבע כי חלקו התחתון של מתחם העונש ההולם עומד על מאסר בפועל ממש. זאת, על אף שההתפרעות באותו מקרה באה לידי ביטוי בעצם השלכת המחסום על ידי הנאשם. לעומת זאת, הנאשם דכאן השתתף בהתפרעות שמאפייניה פורטו לעיל. ברגיל, שעה שתקיפת שוטר נעשית על רקע התפרעות מסוג זה, די אף בביצוע עבירת ניסיון לתקיפת שוטר כדי להעמיד את חלקו התחתון של מתחם הענישה על מאסר בפועל ממש (השוו: עפ"ג (י-ם) 45440-10-13 **מדינת ישראל נ' אבו מאדי** 18/11/2013, ת"פ (שלום י-ם) 44622-12-17 **מדינת ישראל נ' אבו מייאלה** 8/7/2018, ת"פ 54245-07-17 **מדינת ישראל נ' תראות** 29/10/2017). משכך, אין בעובדה שהחבלות שנגרמו לשוטר בעניין בשיטי חמורות באופן משמעותי, כדי להעמיד את הרף התחתון של מתחם הענישה על מאסר בדרך של עבודות שירות.

9. לצורך קביעת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה הנ"ל יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את פגיעה שתיגרם לו, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתו והעונש שיוטל עליו, במיוחד לנוכח גילו הצעיר. עוד יש להביא בחשבון את פרקי הזמן הממושכים בהם שהה במעצר מאחורי סורג ובריה, במעצר בית מלא ובמעצר בית חלקי. בנוסף יש להתחשב בהודאתו, אשר יתרה את הצורך להעיד את השוטר בו פגע הנאשם, וחסכה מזמנם של העדים הרבים המפורטים בכתב האישום, זמנם של הצדדים ומשאבי המערכת. עוד עומדים לזכותו של הנאשם עברו הפלילי הנקי ונסיבותיו האישיות והמשפחתיות המפורטות בתסקיר.

לחובתו של הנאשם עומדת הימנעותו מליטול אחריות מלאה על מעשיו, כעולה מדבריו לקצינת המבחן כי ביצע את העבירות מתוך פחד, בשל כך שחש מותקף ומצוי בסכנה.

לנוכח האמור, סבורני כי העונש המתאים לנאשם מצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם הנ"ל,

אך לא ברף התחתון שלו.

10. אני דן אפוא את הנאשם לעונשים הבאים:

א. מאסר למשך 5 חודשים, בניכוי ימי מעצרו מיום 15/12/2017 ועד ליום 18/1/2018. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית המעצר ניצן ברמלה ביום 5/11/2018 עד לשעה 9:30, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס בטלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

ב. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר אם יעבור עבירה של תקיפת שוטר לפי סעיף 274 לחוק העונשים תשל"ז - 1977.

ג. קנס בסך 1,500 ₪, או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 2/12/2018.

ד. פיצוי לנפגע העבירה, עת/2 בכתב האישום, בסך 1,000 ₪. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 5/11/2018.

5129371 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ג חשוון תשע"ט, 22 אוקטובר 2018.